

2020.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTERV

1. ÉVFOLYAM

Magyar nyelv és irodalom 1. évfolyam

Az 1. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom tantárgy alapvető célja és feladata, hogy a diákok megértsék a nemzet, a szűkebb közösség és az egyes ember kapcsolatát, viszonyulásait az élő és élettelen világhoz. Megismerjék kultúrájukat, annak gondolati, erkölcsi tartalmait, esztétikai értékeit. Ennek révén szellemileg és érzelmileg is kötődjenek ahhoz. Korosztályuknak megfelelően tudják értelmezni múltjukat, jelen környezetüket, önmagukat. A tanulókat fel kell készíteni arra, hogy ennek a kulturális hagyománynak követői és később gyarapítói legyenek. Elengedhetetlen, hogy ebben a képzési szakaszban a tanulók életkoruknak megfelelő, biztos szövegértésre tegyenek szert.

Őrizzék meg kíváncsiságukat, nyitottságukat, érdeklődésüket, olyan olvasó emberekké neveljük őket, akik a képzési szakasz végére többféle olvasási és értelmezési stratégiával rendelkeznek, az általuk olvasott szövegeket képesek mérlegelve végiggondolni. Össze tudják kapcsolni a már meglévő ismereteiket az olvasott, hallott vagy a digitális szövegek tartalmával, képesek meglátni és kiemelni az összefüggéseket.

Művelt emberekké neveljük a diákokat, akik korosztályuknak, érettségüknek megfelelő értékrendszerrel, ismeretekkel rendelkeznek, s ezeket értelmezni tudják.

Fejlődjék szókincsük, kifejezőkészségük. Az egyéni képességeikhez mértén tagolt, rendezett, áttekinthető írásképpel, egyértelmű javításokkal alkossanak megfelelő tartalmú és szerkezetű, hagyományos és digitális szövegeket.

- Cél, hogy a diákok különböző kommunikációs helyzeteket megértsék, és ki tudják fejezni önmagukat. Az anyanyelvi ismeretek mindenekelőtt a nyelvhasználat fejlesztését szolgálják.
- Ismerjék a tananyag által előírt memoritereket, azokat elő tudják adni.
- Az irodalmi művek sokfélesége biztosítja kíváncsiságuk felkeltését és érdeklődésük megtartását, önmaguk megértésének lehetőségét.
- Segíteni kell a diákokat a tanulás tanulásában, az önképzés igényének kialakításában.

A magyar nyelv és irodalom tanítása nemcsak műveltségátadást, kompetenciafejlesztést jelent, érzelmi nevelést is. A diákok személyes boldogulásának, együttműködési képességeinek, társadalmi beilleszkedésének, kulturált viselkedésének az érzelmi fejlődésük az alapja.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy az alapfokú képzés első nevelési-oktatási szakaszában komplex egységet alkot. Az olvasás és írás jelrendszerének tanítása párhuzamosan folyik a többi nyelvi készség és képesség, a szóbeli és írásbeli nyelvhasználati területek (*beszéd,*

olvasás, hallott és olvasott szöveg értése, írás, helyesírás, szóbeli és írásbeli szövegalkotás) folyamatos fejlesztésével.

A kompetencia-fejlesztés alapja a beszéd, az olvasás és az írás készség szintű elsajátítása, mely a pedagógus által is közvetített ismeretekre épülve játékokkal, játékos gyakorlatokkal valósul meg a leghatékonyabban.

A készségfejlesztés sajátosságainak megfelelően a tananyag egymásra épülően bővül. Az első két évfolyam témakörei újabb ismeretekkel egészülnek ki és megkezdődik a nyelvi-irodalmi fogalmak megalkotásának előkészítése.

A változatos műfajú és típusú szövegek a tanulók világról szerzett ismereteit bővítik, szó- és kifejezőkészletüket gazdagítják, ezáltal segítik az önismeretük fejlődését, valamint a közösségekben (család, osztály, iskola, település) való eligazodásukat. A tanulók ebben a fejlesztési szakaszban magyar népköltészeti alkotásokkal (népmese, mondóka, szólás, közmondás, találós kérdés, népdal), és magyar szerzők műveivel (műmese, vers, versrészlet) találkoznak.

Ez az időszak alkalmas arra is, hogy a tanuló felfedezze a körülötte lévő közösségi értékeket: otthon, család, iskola, haza. Itt alapozzuk meg az önálló ismeretszerzést. A különböző típusú szövegek feldolgozása a későbbi szaktárgyi tanulást készítik elő. A pedagógus kiemelt feladata és lehetősége, hogy a gyermek a tanulást pozitív élményként élje meg.

Az írás és a helyesírás szerves egységet alkot. Az anyanyelvi ismeretek átadása a gyakorlati nyelvhasználaton keresztül történik, a fejlesztésre összpontosít. Középpontba kerül a helyesírási készség fejlesztése és a rendezett kézírás kialakítása.

Ez teszi lehetővé, hogy a tanuló írásban is képes legyen gondolatait kifejezni, azt megfelelően formába önteni.

Az éves óraszám elosztása

Témakör neve	Óraszám
BESZÉD ÉS OLVASÁS	
Beszéd és kommunikáció	15
Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	60
Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	48
Népmesék, műmesék	6
Versek, népköltészeti alkotások	5
Helyem a közösségben – család, iskola	4
Évszakok, ünnepkörök, hagyományok	4
Állatok, növények, emberek	4
ÍRÁS ÉS HELYESÍRÁS	
Óvodából iskolába – írás-előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése	40
Írás jelrendszere	28
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó	11
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg	2
Kisbetű – nagybetű	4
A magyar ábécé – a betűrend	2

Hangok időtartamának jelentés-megkülönböztető szerepe	5
Összes óraszám:	238

BESZÉD ÉS OLVASÁS
1. Beszéd és kommunikáció
2. Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó képességek fejlesztése A témakör sajátossága a képességfejlesztés. Az időkeret tartalmazza az előkészítő szakasz képességfejlesztését és minden hang és betű tanításának előkészítését.
3. Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó képességek fejlesztése A témakör sajátossága a képességfejlesztés. Az időkeret tartalmazza minden hang- és betűtanítás ismereteit, fejlesztési feladatait.
4. Népmesék, műmesék

TÖRZSANYAG

Magyar népmesék: A vadgalamb és a szarka; Miért haragszik a disznó a kutyára, a kutya a macskára, a macska az egérre?; A sajtot osztó róka; Két kecske találkozott a pallón; A varga, a szikra és a bab; A róka és a kácsák; Jakab meg az apja; Az okos leány; Az öreg halász és a nagyravágyó felesége (Illyés Gyula); A hiú király; Csalimese (Benedek Elek); Lázár Ervin: Mese reggelre; Zelk Zoltán: A három nyúl (verses mese); A pap meg a tojások (cigány népmese); Csukás István: Sün Balázs; Kormos István: Vackor az első bében (részletek)

A törzssanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Csukás István: A téli tücsök meséi /részlet/; A galamb, a réce meg a lúd; Az állatok vitája; Ki a legelőbbvaló?; A szegényember káposztája; A kiskakas gyémánt félkrajcárja (Arany László); Kinek köszönt a vándor?; Az állatok nyelvén tudó juhász; Tréfás mese (Benedek Elek gyűjtése); Móra Ferenc: Levelek hullása; Osváth Erzsébet: A fecskerepülőtéren; Lázár Ervin: Kék meg a sárga; Lázár Ervin: A fába szorult hernyó /részlet/; Kányádi Sándor: A néma tulipán; Kányádi Sándor: Mogyoró király meséje; Csukás István: Egy különös idegen; Csukás István: Süsü /részlet/; Kányádi Sándor: A mindennapi kenyér; Fazekas Anna: Öreg néne őzikéje (verses)

mese); Jékely Zoltán: A három pillangó; Janikovszky Éva: Ha én felnőtt volnék; Móricz Zsigmond: Iciri-piciri; Kutya-macska barátság; Kányádi Sándor: Mesemorzsa; Hárs Ernő: Vége a vakációnak; A kisgömböc; A kismalac és a farkasok (Arany László); Lázár Ervin: A lyukas zokni

5. Versek

TÖRZSANYAG

Nemes Nagy Ágnes: Nyári rajz; Kányádi Sándor: Ha a napnak; József Attila: Hangya; Weöres Sándor: Galagonya; Zelk Zoltán: Este jó, este jó...; Romhányi József: A bűnbánó elefánt; Csoóri Sándor: Esti párbeszéd; Csoóri Sándor: Csodakutya; Kiss Anna: A nappal és az éjszaka; **Móra Ferenc: A cinege cipője; József Attila: Altató; Petőfi Sándor: Anyám tyúkja;** Petőfi Sándor: Arany Lacinak; Gazdag Erzsébet: Álmomban; Móricz Zsigmond: A török és a tehenek (A vastag betűs művek memoritek.)

A törzanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Kányádi Sándor: Ballag már; Móra Ferenc: Csókai csóka; Nemes Nagy Ágnes: A titkos út; Kányádi Sándor: Szarvasitató; Nemes Nagy Ágnes: Névnepre; Romhányi József: A pék pókja; Weöres Sándor: Nyári este; Móra Ferenc: Zengő ABC; Kányádi Sándor: Aki fázik; Tarbay Ede: Mit beszélt a vízimalom a patakka?; Nemes Nagy Ágnes: Lila fecske; Zelk Zoltán: Kóc, kóc; Weöres Sándor: Nyári este; Tamkó Sirató Károly: Pinty és ponty

6. Helyem a közösségben – család, iskola

TÖRZSANYAG

Janikovszky Éva: Már iskolás vagyok (részletek); Hervay Gizella: Elfelejtő mese; Zelk Zoltán: Kicsi vagyok én; Nemes Nagy Ágnes: Gesztenyefalevél valamint ismerettartalmú szövegek a Helyem a közösségben – család, iskola témakörben

A törzanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Fésűs Éva: Csupafül huszonkét meséje (részlet); Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami

7. Évszakok, ünnepkörök, hagyományok

TÖRZSANYAG

Magyar népköltés: Hónapsoroló; Zelk Zoltán: Négy vándor; Kányádi Sándor: Jön az ősz; **Petőfi Sándor: Itt van az ősz, itt van újra /részlet/;** Lázár Ervin: Mit ugrálsz, hideg?; **Weöres Sándor: Száncsengő;** Betlehemes játék; Weöres Sándor: Újévi mese; Gazdag Erzsébet: Itt a farsang; Devecsery László: Húsvét; A virágok vetélkedése (népköltészet – húsvét); Szabó Lőrinc: Tavasz; Szilágyi Domokos: Két nyári mondóka; Ágh István: Virágosat álmodtam; valamint ismerettartalmú szövegek az Évszakok, ünnepkörök, hagyományok témakörben (A vastag betűs művek memorittek.)

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Hónapmondóka; Csanádi Imre: Négy testvér; Zelk Zoltán: Őszi mese; Csanádi Imre: Doromboló; Csanádi Imre: Farkas üvölt; Zelk Zoltán: Téli fák; Móra Ferenc: A kíváncsi hópelyhek; Zelk Zoltán: Téli mese; Nemes Nagy Ágnes: Hóesésben; Kányádi Sándor: Betemetett a nagy hó; Szabó Lőrinc: Esik a hó; Devecsery László: Karácsonyi éjben, Kányádi Sándor: Szeptember; Kányádi Sándor: Fenyőmese; Szilágyi Domokos: Ősz; Kányádi Sándor: Szeptember; Kányádi Sándor: Fenyőmese; Kodály Zoltán: Pünkösdlő (részlet); Elindult Mária – magyar népének; Kányádi Sándor: Aki fázik; Zelk Zoltán: Csilingel a gyöngyvirág

8. Állatok, növények, emberek

TÖRZSANYAG

Ismerettartalmú szövegek az Állatok, növények, emberek témakörben

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Beszéd és kommunikáció	Órakeret 15 óra
Előzetes tudás	Mindennapi beszéd és óvodai fejlesztés eredményei (A javasolt óraszám nem egymást követő tanítási órákra vonatkozik, hanem a rendelkezésre álló minimum időre.)	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – kifejezően, érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikál; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – a megismert szavakat, kifejezéseket a nyelvi fejlettségi szintjén alkalmazza; – részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, beszélgetésben, vitában, és alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat; – használja a kapcsolatfelvételi formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdés, – élményeiről, segítséggel vagy önállóan beszámol.	

Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK – Érzelmi fejlesztés – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés – Beszédfejlesztés: beszédleghzés, artikuláció fejlesztése, beszédritmus, beszédtempó, – Ritmusérzék-fejlesztés – Hangok, szótagok analízise, szintézise	A témakör tanulója eredményeként a tanuló: – beszédleghzés és artikulációja megfelelő; – figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd ritmusára, hangsúlyára, tempójára, a beszédhelyzetnek	Minden tantárgy: összefüggő beszéd. Testnevelés: helyes testtartás Ének-zene: ritmusérzék fejlesztés

– Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Beszédészlelés, beszédértés – Kifejező, érthető beszéd – Helyesejtés kialakítása – Nem nyelvi jelek használata – Kapcsolatfelvételi formák, társalgási fordulatok – Párbeszéd, szituációs játékok	megfelelő hangerőválasztásra; – a szavakat hangokra, szótagokra bontja; – a hangokból, szótagokból szavakat épít; – a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja; – részt vesz ismert szövegek (mondókák, kiszámolók, nyelvtörők, versek, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében; – bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus helyzetgyakorlatok, szituációs játékok megalkotásába.	
---	---	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	helyesejtés, beszédleghzés, artikuláció, időtartam, hangerő, beszédtempó, ritmus, testtartás, párbeszéd
------------------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	Órakeret 60 óra
Előzetes tudás	Óvodai és otthoni környezetből hozott ismeretek	
A tematikus egység nevelési-fejlesztési céljai	a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát – érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – a történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot; – képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért.	

Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK – Érzelmi fejlesztés – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés – Beszédfejlesztés: beszédészlelés, beszédértés fejlesztése – Szókincs gyarapítása – Szókincs aktivizálása – Tér-időbeli tájékozódás fejlesztése – Beszédmotorika, helyesejtés fejlesztése – Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése – Szerialitás (sorrendiség, szabályszerűség, ismétlődés) fejlesztése – Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése – Betű-hang azonosítás – Szótagolás – Olvasástechnika fejlesztése	A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – észleli és/vagy megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot/betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg; – részt vesz a testséma-tudatosságot fejlesztő tevékenységekben (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek tudatosítása) és érzékelő játékokban; – megérti és használja a tér- és időbeli relációs szókincset; – szavakat hangokra, szótagokra bont; – hangokból, szótagokból szavakat épít	Minden tantárgy: összefüggő beszéd. Testnevelés: helyes testtartás, testséma fejlesztés Ének-zene: ritmusérzék fejlesztés Matematika: logikai gondolkodás

– Megértett szavak, kifejezések integrálása a meglévő szókincsbe – Aszóbeli és kifejezőkészség fejlesztése		
---	--	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, hosszú hang, rövid hang, szótag, szó, mondat; viszonyszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, között, mellette; utána, közben, miközben stb.
------------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	Órakeret 48 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát; – érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;	

Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK – Érzelmi nevelés – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztése – Beszédfejlesztés: beszédészlelés, beszédértés fejlesztése – Szókincs gyarapítása – Szókincs aktivizálása – Téri-időbeli tájékozódás fejlesztése – Beszédmotorika, helyesejtés fejlesztése – Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése – Szerialitás (a sorrendiség – szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése – Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése – Betű-hang azonosítás – Összeolvasási képesség fejlesztése – Szótagolás – Nyelvi tudatosság fejlesztése: szótag és szó megkülönböztetése, hangok képzési sajátosságainak megfigyelése, szó kezdő hangjának azonosítása tanult betűvel, ismert betűvel szógyűjtés – Olvasástechnika fejlesztése	A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – részt vesz a testséma-tudatosságot (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek fejlesztő tevékenységekben és érzékelő játékokban; – megérti és használja a tér- és időbeli relációs szókinccset; – szavakat hangokra, szótagokra bont; – hangokból, szótagokból szavakat épít;	Minden tantárgy: összefüggő beszéd. Testnevelés: mozgásfejlesztés, irányok Ének-zene: ritmusérzék fejlesztés, helyes artikuláció Matematika: sorrendiség, szabályalkotás és követés

– Szótagolvasás, szóolvasás, mondatolvasás, két-három mondatból álló szöveg olvasása és megértése – Megértett szavak, kifejezések integrálása a meglévő szókincsbe – A szóbeli kifejezőképesség fejlesztése – A teljes magyar ábécé nyomtatott kis- és nagybetűi		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	hang, betű, kisbetű, nagybetű, magánhangzó, egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű mássalhangzó, hosszú hang, rövid hang, szótag, szó, mondat; viszonzyszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, között, mellette; utána, közben, miközben stb	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Népmesék, műmesék	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Otthon és óvodában hallott, látott mesék ismerete	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: • Bábszínház, színházlátogatás • Élő meseíró meghívása, író-olvasó-találkozó szervezése	a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: - kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – részt vesz különböző műfajú és megjelenésű szövegek olvasásában és feldolgozásában – felismeri és azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – önállóan, képek vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt;	

Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK – Érzelmi nevelés – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Szótagoló olvasás – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése – Események helyszíne, ideje, sorrendje	A témakör tanulója eredményeként a tanuló: – megismer néhány mesét és történetet – részt vesz népmesék és műmesék, történetek közös olvasásában, feldolgozásában; – a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot; – részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet; – közös olvasás, szövegfeldolgozás során megismer néhány mesét, elbeszélést	rajz: történet eseményeinek vizuális megjelenítése minden tárgy: logikus eseménysor elmondása média: animációs mesefilmek felismerése Mesék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	szótag, szó, mondat, szöveg, mese, cím, szerző, szereplő, helyszín, időrend, tartalom	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Versek, népköltészeti alkotások	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Óvodai és otthonról hozott mondókák, versikék, höcögtetők	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:	a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét;	

● Bábszínház, színházlátogatás ● Élő meseíró meghívása, író-olvasó-találkozó szervezése	– egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; – ismer és megért rövidebb nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket; – részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; – élményt és tapasztalatot szerez különböző ritmikájú lírai művek megismerésével a kortárs és a klasszikus gyermeklírából és a népköltészeti alkotásokból; – érzékeli és átéli a vers ritmusát és hangulatát
--	--

Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK – Érzelmi fejlesztés – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés – Ritmusérzék fejlesztése – Olvasástechnika fejlesztése – Szótagoló olvasás – Összeolvasás a szótagoktól a mondatokig – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Verbális memória fejlesztése – Népköltészeti alkotások, mondókák, népdalok, sorolók, kiszámolók stb. – Belső képalkotás – Ritmusélmény – Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával – Egyéni olvasat megteremtése tanítói segítséggel – A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi – A vers formai jellemzői: ritmus, rím, refrén – Magánhangzók, mássalhangzók	A témakör tanulója eredményeként a tanuló: – részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus és kortárs magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában; – megtapasztalja a vershallgatás, a versmondás, a versolvasás örömét és élményét; – segítséggel vagy önállóan előad verseket ritmuskísérettel; – a versek hangulatát kifejezi a különféle érzékszervi tapasztalatok segítségével (színek, hangok, illatok, tapintási élmények stb.); – a tanító vagy társai segítségével, együttműködésével verssorokat, versrészleteket memorizál; – segítséggel, szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet – különböző ritmikájú lírai művek megismerésével élményt és tapasztalatot szerez. Megismer alkotásokat	testnevelés: mozgásfejlesztés rajz: vizuális ábrázolása a verseknek ill. hangulatoknak ének: ritmusérzék fejlesztés média: animációs mesefilmek felismerése

	a népköltészetből, a kortárs és klasszikus gyermeklírából; – megismer néhány klasszikus, életkorának megfelelő verset a magyar irodalomból;	
Kulcsfogalmak/fogalmak	vers, verses mese, mondóka, kiszámoló, soroló, népdal, verssor, versszak, rím, ritmus, refrén, költő, cím, népköltészet, műköltészet	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	6. Helyem a közösségben – család, iskola	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Ismeri és el tudja mesélni a szűkebb családi viszonyait	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: • szociális otthon, idősek otthona stb. látogatása • részvétel családi napon, idősek napján, hasonló események szervezése	a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét; – képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni – a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; – különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között; – képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – megfogalmazza, néhány érvel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét, együttműködik velük; – részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban, és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;	

Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK – Érzelmi fejlesztés – Beszédkészség fejlesztése – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés	A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – rövid meséket közösen olvas, megért, feldolgoz; – megfigyeli és összehasonlítja a	környezetismeret: családfa ismerete, rokoni viszonyok matematika: következtetés, logikus gondolkodás

– Verbális memória fejlesztése – Időben való tájékozódás fejlesztése – Olvasástechnika fejlesztése – Szótagoló olvasás – Összeolvasás a szótagoktól a mondatokig – Szövegértő olvasás fejlesztése – következtetések levonása – Empatikus képesség fejlesztése	történetek tartalmát és a saját élethelyzetét; – mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat; – a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot; – különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között; – önállóan vagy tanítói segítséggel összefoglalja az olvasott történet tartalmát; – megéli és az általa választott formában megjeleníti a kisebb közösséghez (család, osztály) tartozás élményét.	hittan: helyes viselkedés a családtagokkal
Kulcsfogalmak/ fogalmak	iskola, osztály, közösség, könyvtár, tanítási idő, szünet, vakáció, házi feladat, család, családtag, rokon, testvér, nagyszülő, dédszülő, unoka, dédunoka, unokatestvér, otthon, barát	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	7. Évszakok, ünnepkörök, hagyományok	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Évszakok és nagyobb ünnepekről részleges ismeretek	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: - Részvétel hagyományokhoz, ünnepkörökhez kapcsolódó programokban - Települési helytörténeti gyűjtemény meglátogatása - Ünnepekhez kapcsolódó emlékhelyek meglátogatása	a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – megismer az évszakokhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat, és ismeri ezek éves körforgását; – megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét; – részt vesz gyerekeknek szóló kiállítások megismerésében, alkotásaival hozzájárul létrehozásukhoz;	

Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK - Nemzeti ünnepeink, családi ünnepeink - Magyar hagyományok tisztelete - Az évszakok és ünnepek, jeles napok, népszokások (betlehemezés, március 15., húsvéti locsolkodás) jellemzői, körforgásuk - keresztény/keresztyén ünnepkör: karácsony, húsvét, pünkösd - nemzeti ünnepen elhangzó költemények figyelmes hallgatása, ismeretek szerzése jeles történelmi személyekről	A témakör tanulása eredményeként a tanuló: - részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet. - kifejezések, történetek alapján beazonosít ünnepköröket	környezetismeret: ünnepkörök hagyományai rajz: vizuális ábrázolása az ünnepi eseményeknek ének-zene: ünnepkörök dalai Hittan szentek legendái média: ünnepkörhöz kapcsolódó rövid mesék, dalok
Kulcsfogalmak/ fogalmak	keresztény/keresztyén ünnepkörhöz kapcsolódó jelképek (betlehemi csillag, bárány), családi ünnep, nemzeti ünnep, népszokás	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	8. Állatok, növények, emberek	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Korábbi ismeretek az élőlényekről	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: - Településen, település közelében található állat-, növény-, botanikus kert meglátogatása - Részvétel természetvédelmi projektben	a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: - egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; - tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól; - gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit; - ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát; - különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen;	

--	--

Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértés fejlesztése – Érzelmi fejlesztés – Kedvenc állat vagy növény néhány mondatos bemutatása – Egyéni beszámoló a természeti környezetben végzett megfigyelésről – Állatok csoportosítása különféle szempontok szerint (élőhely, táplálék) – Szövegben való tájékozódás fejlesztése – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Válogató olvasás – Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése – érzékszervek bevonásával	A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – a feladatvégzéshez szükséges személyes élményeit, előzetes tudását felidézi; – képzeletét a megértés érdekében mozgósítja;	környezetismeret: körülöttünk lévő természet és benne található élőlények testnevelés: állatmozgások rajz: fantázia és érzékszervek használata vizuális megjelenítésben média: ismeretterjesztő filmek adott témában
Kulcsfogalmak/ fogalmak	ismeretközlő szöveg, adat, információ, időrend, cím, illusztráció	

Írás és helyesírás

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Óvodából iskolába – írás-előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése	Órakeret 40 óra
Előzetes tudás	stabil vonalvezetés és helyes ceruzafogás	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: - kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; - törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre
--	--

Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK – Szerialitás (a sorrendiség szabályszerűségei, ismétlődések) fejlesztése – Hallásfejlesztés-beszédhallás fejlesztése – Testséma, nagymozgások fejlesztése – Tapintás, érzékelés fejlesztése – Finommotorika fejlesztése – Síkbeli tájékozódás fejlesztése – Tájékozódás a hármas osztatú vonalrendszerben – Helyes ceruzafogás kialakítása – Írástevékenységhez szükséges helyes testtartás kialakítása – Írástechnika fejlesztése – Lendületes vonalvezetés – Betűelemek	A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – részt vesz nagymozgást és finommotorikát fejlesztő tevékenységekben, érzékelő játékokban; – tér- és síkbeli tájékozódást fejlesztő feladatokat megold.	Vizuális kultúra: Jelek a mindennapi életben. testnevelés: helyes testtartás
Kulcsfogalmak/fogalmak	betűelem, számelem, vonalrendszer, kapcsolás; viszonzszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, között, mellette stb	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Írás jelrendszere	Órakeret 28 óra
Előzetes tudás	betűelemek ismerete	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:	

	– kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – egyéni sajátosságaihoz mértén olvashatóan ír. Törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
--	--

Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK – Szerialitás (a sorrendiség szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés – Testséma, (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek) nagymozgások fejlesztése – Finommotorika fejlesztése – Síkbeli tájékozódás fejlesztése – Helyes ceruzafogás kialakítása – Írástevékenységhez szükséges helyes testtartás kialakítása – Írástechnika fejlesztése – Betű- és hangazonosítás	A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – részt vesz nagymozgást és finommotorikát fejlesztő tevékenységekben és érzékelő játékokban; – tér- és síkbeli tájékozódást fejlesztő feladatokat megold; – saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét;	Matematika; környezetismeret: olvasható, tetszetős és rendezett füzetvezetés.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	hang, betű, betűelem, hosszú hang, rövid hang, kisbetű, nagybetű, vonalrendszer, írásjel, ékezet,	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. A nyelv építő kövei: hang/betű, szótag, szó	Órakeret 11 óra
Előzetes tudás	betűismeret	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – saját tempójában elsajátítsa az anyanyelvi írás jelrendszerét; – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan írjon, és törekedjék a rendezett írásképre; – törekedjék a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;	

Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK – Hang- és betűanalízis, analízáló képesség fejlesztése – Fonémahallás fejlesztése – Vizuális memória fejlesztése – Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz) – Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése – Helyesírási készség fejlesztése – Egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű mássalhangzók írása a szavakban – A kiejtéssel megegyező rövid (2-3 szótagból álló) szavak helyes leírása; – Aktív szókincs fejlesztése	A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat; – különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között; – a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;	Matematika; környezetismeret: olvasható, tetszetős és rendezett füzetvezetés.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. A nyelv építő kövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	szavak felismerése	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – észleli és/vagy megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot/betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg;	

Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK – Ösztönös nyelvtudás formálása – Nyelvi tudatosság fejlesztése	A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint az időtartamukat; – a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait;	Vizuális kultúra: Természeti jelenség megfigyelése, a tapasztalatok leírása, megjelenítése. Egyszerű cselekmény megjelenítése képsorozattal (pl. rajz, digitális fotó, rövid animációs film) és hangokkal
Kulcsfogalmak/fogalmak	betű, hang, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg, j-ly	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Kisbetű – nagybetű	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Betűismeret	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	hogyan a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – biztosan ismeri a kisbetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol.	

Ismeretek		Követelmények	Kapcsolódási pontok
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK – Szókincsfejlesztés, szókincs-aktivizálás – Helyesírási készség fejlesztése funkcionális másolással, tollbamondással – Hibajavítás és önellenőrzési képesség fejlesztése – Szavak csoportosítása és válogatása jelentésük alapján – Élőlény, tárgy neve – Több hasonló élőlény, tárgy neve és helyesírása		A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – a több hasonló élőlény, tárgy nevét kis kezdőbetűvel írja;	Matematika; környezetismeret: olvasható, tetszetős és rendezett füzetvezetés.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	élőlények neve, tárgyak neve, több hasonló név		
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	6. A magyar ábécé – a betűrend		Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Betűismeret		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét; – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, egyszerű mondatokat önállóan leírja; – érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikál;		

Ismeretek		Követelmények	Kapcsolódási pontok
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK – Hang- és betűanalízis, analizáló képesség fejlesztése – Fonémahallás fejlesztése – Vizuális memória fejlesztése – Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz) – Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése – Helyesírási készség fejlesztése – Aktív szókincs fejlesztése – A nyomtatott és írott magyar ábécé kisbetűi – A betűrend, a különböző betűvel kezdődő szavak betűrendbe sorolása		A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol;	Matematika: logikai sorrend
Kulcsfogalmak/ fogalmak	hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, szótag, szó, ábécé, betűrend, szótár, „j” hang kétféle jelölése		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	7. Hangok időtartamának jelentés-megkülönböztető szerepe	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	ABC betűi	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét; – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír kisbetűkkel, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre;	

Ismeretek		Követelmények	Kapcsolódási pontok
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK – Fonémahallás fejlesztése – Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetése) – Szókincsfejlesztés – Artikuláció fejlesztése – Beszédfejlesztés – Helyesírási készség fejlesztése – Jellegzetes, csak magánhangzók vagy mássalhangzók időtartamában eltérő szavak helyesírása		A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – megfigyeli és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat; a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban.	környezetismeret: tárgyak, élőlények nevei
Kulcsfogalmak/ fogalmak	mondat, szó, rövid/hosszú magánhangzó/mássalhangzó, jelentés, időtartam		